

Hvis tilbudet til hjelpemidler som er helt nødvendige i hverdagen blir svekket, kan det også føre til isolasjon og passivitet. Flere kan få problemer med å være i jobb. Presset på samfunnsøkonomien vil i så fall øke. Det kan bli dyrt å spare på kompetansen og bygge ned tilbudet. Dagens system kan forbedres, men svaret er ikke å ta hjelpemidler ut av folketrygden og splitte opp hjelpemiddelsentralenes helhetlige ansvar.

Hjelpemidler for funksjonshemmede handler ikke om lokalsamfunn og lokaldemokrati, men altså om rettsikkerhet, finansiering og spesialkompetanse slik at innbyggerne som trenger hjelpemidler får det de trenger.

At kommunene blir mer robuste, endrer ikke viktigheten folketrygden har for rettigheter og finansiering.

Illustrasjon: Herb

NHF mener

NHF mener at det ikke må fattes vedtak om å overføre hjelpemidler i dagliglivet fra folketrygden til kommunene. Området er komplekst og endringene vil ha store konsekvenser.

Den helhetlige gjennomgangen regjeringen har varslet må gjennomføres først. Gjennomgangen må skje i samarbeid med funksjonshemmedes organisasjoner og fagmiljøer som kan hjelpemiddelformidling, for å sikre et kunnskapsbasert grunnlag for beslutninger.

Teksten er satt sammen av faktaark og leserinnlegg fra NHF/NHF Trøndelag.

2015

Vern retten til hjelpemidler

Illustrasjon: Herb

Et hjelpemiddel til deg som representerer:

Norges Handikapforbund

og jobber med spørsmål om rettigheter, likeverd og likestilling

enten gjennom organisasjonen eller gjennom

Kommunale råd for likestilling for mennesker med nedsatt funksjonsevne

Et aktivt og selvstendig liv med hjelpemidler

Tekniske hjelpemidler som rullestoler, krykker og høreapparater gir funksjonshemmede mulighet til å leve et selvstendig liv og delta aktivt på alle livets områder.

Menneskerettighetene slår fast at funksjonshemmede har rett til hjelpemidler, og at retten gjelder både hjemme, i barnehagen og på skolen, i yrkeslivet og på fritiden. Mennesker er forskjellige og har ulike behov, og det hjelpemiddelet som fungerer best for en, er ikke nødvendigvis det rette for en annen.

Norge har i utgangspunktet et godt system for formidling av hjelpemidler, gjennom folketrygdloven, NAVs hjelpemiddelsentraler og kommunene. Mange funksjonshemmede er fornøyde med tilbudet, men det er også veldig mange som opplever at hjelpemiddelformidlingen ikke dekker behovet godt nok. Tungvint byråkrati og mangel på individuell tilpasning skaper store utfordringer og hindrer funksjonshemmedes livsutfoldelse.

Norges Handikapforbund mener at hjelpemiddelformidlingen må bli bedre, slik at alle som trenger hjelpemidler sikres riktig hjelpemiddel til rett tid.

Vern retten til hjelpemidler!

I Stortingsmelding 14 om kommunereformen foreslår regjeringen at:

- Ansvar for hjelpemidler i dagliglivet (basishjelpemidler) kan overføres fra folketrygden til større kommuner.
- Det skal foretas en helhetlig gjennomgang av hjelpemiddelpolitikken, inklusiv en nærmere avgrensning av hva som skal regnes som basishjelpemidler.

Dette betyr at Stortinget kan fatte et vedtak om at hjelpemidler i dagliglivet skal overføres fra folketrygden til kommunene før det er foretatt en helhetlig gjennomgang.

Tekniske hjelpemidler er helt avgjørende for funksjonshemmede i hverdagen. Med hjelpemidler kan du utføre vanlige aktiviteter som å dusje, kle på deg, spise og komme deg dit du skal. Tilgang til hjelpemidler handler derfor om helt grunnleggende forhold i menneskers liv. Hjelpemidler er i dag forankret i folketrygdloven for å sikre at den enkelte får nødvendige hjelpemidler, uavhengig av bosted og av hvilke type hjelpemidler du trenger. Både enkle og avanserte hjelpemidler utgjør en helhet i den enkeltes liv. Kommuner og hjelpemiddelsentraler samarbeider om gode løsninger. En overføring av folketrygdens ansvar til kommunene har som konsekvens at tilgangen til rett hjelpemiddel blir avhengig av den enkelte kommunes økonomi og hvilken kommune du bor i.

Regjeringen ønsker robuste kommuner og systemer. Vi vil at hjelpemiddelformidlingen skal være robust. En robust hjelpemiddelformidling skapes gjennom:

- **Et likeverdig tilbud.** Folketrygdloven sikrer en likeverdig tilgang til riktige hjelpemidler og sikkerhet for at hjelpemidlene blir finansiert, uavhengig av hvilken kommune du bor i.
- **Likhet for loven.** Den individuelle retten til hjelpemidler i folketrygdloven og ankemulighet til Trygderetten gir rettssikkerhet og likhet for loven.
- **Riktig hjelpemiddel.** Solide fagmiljøer med spesialkompetanse og oversikt, bidrar til at du får det hjelpemiddelet du trenger. Bevar Navs Hjelpemiddelsentraler.
- **Effektivitet.** Funksjonshemmede må få tilgang til rett hjelpemiddel til rett tid, og slippe lange ventetider. Dette krever spesialkunnskap om hjelpemiddelformidling og godt samarbeid.
- **Kvalitet.** Funksjonshemmedes erfaringer, sammen med fagkompetanse på hjelpemiddelformidling, legges til grunn for kvalitetsutvikling.